

Mahkumlarning manzil koloniyalari va shartnoma obyektlarini ruxsatsiz tashlab ketishi sabablari

Yusupov Shohzodbek
Shonazar o'g'li

O'zbekiston Respublikasi IIV huzuridagi 1 mintaqaviy hudud 14 son Jazoni ijro etish koloniyasi Tezkor-qidiruv bo'limi tezkor vakili kapitan

Mahkumlar koloniyalarni va spetsifikatsiya ob'ektlarini ruxsatsiz tark etishining ba'zi sabablari bor. Bu sabablar quyidagilar bo'lishi mumkin:

1. Qochib ketishga urinish: mahbuslar qamoq jazosidan qutulish va ozod bo'lish uchun koloniya yoki spetsifikatsiya ob'ektini tark etishni xohlashlari mumkin. Bunday qochishga urinishlar ko'pincha xavfsizlik zaifligi yoki nazoratning etishmasligi natijasida yuzaga keladi.

2. Qiynoq yoki shafqatsiz muomala: Agar mahbuslar koloniya yoki spetsifikatsiya ob'ektida shafqatsiz muomala yoki qiynoqlarga duchor bo'lsalar, ular vaziyatdan qochish uchun qochishga harakat qilishlari mumkin.

Mahbuslar koloniya yoki spetsifikatsiya ob'ektida shafqatsiz muomala yoki qiynoqlarga duchor bo'lsa, ular vaziyatdan qochish uchun bazi harakatlar qilishi mumkin.

Birinchi navbatda, mahbuslar va ularning oilalari yoki maxsus vakillari shuningdek ularni qo'llab-quvvatlash uchun qishloq xo'jaligi(NGO) yoki ishonch telefoni hisobi bilan nazorat qilgan bo'lishlari kerak. Bu tashqi organizatsiyalar va inson haqiqiyatlari komissiyasi orttirish mumkin.

Ikkinchisi, xuquqiy tahlil komitetlari yoki ombudsmanlar umumiy holat yuzasidan kelib chiqish va muomalalarini muntazam tekshirishlari mumkin. Ular bu hodisalarni tahqiq qilish, talab qilish va xalqaro tartibga exsol qilishlari mumkin.

Qarorlarni tasdiqlash organlarining ishtirokida ham qora ro'yxat, miqdorlklar va qurol topshirishni tushunishni kontratlashtirish, nafarloyiq turmush joylarining o'zgartirishlarini qabul qilish va zamonaviyliklarni amalga oshirish, davom etishi mumkin.

Shuningdek, davlat bazasidagi buyruqlash sistemasi yordamida boshqa xorijiy davlatlar bilan yuridik shaxslarning almashtirishini tuzish, vaqtincha yoki to'liq boshqa hududlarga o'tish boshqaruvini amalga oshirish uchun oltinliklarni bajaramiz.

O'ng tarafdagi talablar okish, yozish, bo'sh va haolatli medicina xizmatlari, shaxsiy hizfzishunoaslarga kirish imkoniyatlari umumiydagi muomala tong uchun tanqis. Latifalar, Ovozli kitob va boshqa tarzda ma'qullash vositalari bilan mahbuslarni qo'llash mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari tomonidan o'zgartirilgan ikki-ming yigirma yildan keyin mahbuslarning xavfsizlik va odob-axloq sohasida qo'llarda turadi. Bu munosabat o'nlab saylovlar, O'zbekiston shaharalarining davlatlararo tashkilotlariga kirishini ta'minlash tadbirlari, Xalqaro jadal olimlari va mo'ljallangan hukmdorlik organlari tomonidan chop etilgan xuzur xotiralari asosida o'zgaradi. Bu qonunlar to'g'risida uyushtirish qo'yish mumkin bo'lgan taraflar xonandadirlar.

3. Ma'muriy xatolar: Agar mahkumlar koloniya yoki spetsifikatsiya ostida amalga oshirishi kerak bo'lgan ma'muriy tartib-qoidalar noto'g'ri bajarilgan bo'lsa yoki haqiqiy bo'lmasa, ular qochish istagi bilan ketishga harakat qilishlari mumkin.

4. Inson huquqlarining buzilishi: Agar mahbuslar inson huquqlari poymol qilinsa yoki asosiy inson huquqlaridan mahrum bo'lsa, ular qochishga harakat qilishlari mumkin.

5. Qasos yoki tahdid: Mahbuslar o'zlariga nisbatan qasos olish yoki tahdid qilishlarini o'ylab, koloniya yoki spetsifikatsiya ob'ektini tark etishni xohlashlari mumkin.

Ushbu sabablar mahkumlarni koloniyalarni yoki spetsifikatsiya ob'ektlarini ruxsatsiz tark etishga olib kelishi mumkin. Ushbu holatlar hukumatlar va ma'muriy birliklar e'tiborga olishi va zarur choralarni ko'rishi kerak bo'lgan masalalardan biridir.

Mahkumlarning manzil koloniyalari va shartnoma ob'ektlaridan ruxsatsiz voz kechishining bir nechta ehtimoliy sabablari mavjud. Bu sabablar alohida holatlarga va korreksion tizimning aniq kontseptsiyasiga qarab farq qilishi mumkin. Mumkin bo'lgan omillar quyidagilar:

1. Shartlardan norozilik. Ba'zi hollarda mahbuslar yashash sharoitlaridan norozi bo'lgani, masalan, haddan tashqari ko'plik, sog'liqni saqlashning etarli emasligi yoki xodimlar tomonidan noto'g'ri muomala tufayli manzil koloniyalari yoki shartnoma muassasalarini tashlab ketishni tanlashlari mumkin.

2. Ozodlikka intilish. Ozodlikka bo'lgan o'ziga xos intilish mahbuslarni tuzatish muassasalaridan qochib qutulishga urinishga undaydi. Bunga oila a'zolari bilan yana uchrashishni, jazodan qutulishni yoki yana bir huquqiy oqibatlardan qochishni orzu qilish sabab bo'lishi mumkin.

3. Nazorat va kuzatuv cheklangan: Manzil koloniyalari va shartnoma ob'ektlari an'anaviy qamoqxonalarga qaraganda xavfsizlik choralari cheklangan bo'lishi mumkin, bu esa mahbuslarga aniqlashdan qochish va ruxsatsiz tashlab ketishga urinishni osonlashtiradi.

4. Reabilitatsiya dasturlari etarli emas: Agar mahbuslar muassasada taqdim etilgan reabilitatsiya dasturlari samarasiz deb hisoblasalar yoki o'z ehtiyojlarini bartaraf eta olmasalar, alternativ yechimlar yoki o'z-o'zini takomillashtirish imkoniyatlarini izlab ketishni tanlashlari mumkin.

5. Tashqi omillarning ta'siri. Mahbuslarga salbiy tengdoshlar bosimi, jinoiy tarmoqlar yoki shaxsiy vaziyat kabi tashqi omillar ta'sir qilishi mumkin, bu esa ularni ruxsatsiz tashlab ketishga urinishga undaydi.

6. Ong sog'lig'i bilan bog'liq muammolar: Ruhiy sog'lig'i bilan bog'liq muammolarga duch kelgan mahbuslar qayg'u yoki umidsizlik his-tuyg'ularini

kuchaytirishi mumkin, bu esa ularni umidsiz choralar ko'rishga, shu jumladan ruxsatsiz tashlab ketishga olib kelishi mumkin.

Shuni ta'kidlash kerakki, bu sabablar to'liq emas va ruxsatsiz tashlab ketishning har bir holati o'ziga xos holatlar to'plamiga ega bo'lishi mumkin. Mahbuslarning turli kontekstlarda ruxsatsiz tashlab ketilishiga sabab bo'layotgan aniq omillarni tushunish uchun qo'shimcha tadqiqotlar va tahlillar o'tkazish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gulyamov, K. M., and M. H. Ikramov. "Development of artistic and creative abilities of future teachers of fine arts through computer graphics." *JournalNX* 7.06 (2021): 95-99.
2. Khaydarovich, Abdullaev Alimardon, and Sharaboev Ulugbek Muhammedovich. "The role of rishton school of culture in the development of applied art on the basis of national and modern tendencies." (2022).
3. Абдуллаев, Алимардон Хайдарович. "FEATURES OF DRAWING ACTIVITIES BASED ON IMAGINATION AND MEMORY." *Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology* 1.3 (2019): 340-343.
4. Mamatov, I., and A. Abdullayev. "COLOR INTERPRETATION OF FORM, COLOR HARMONY AND IMAGE INTEGRITY." *Academicia Globe: Inderscience Research* 3 (2022): 1-7.
5. Khaydarovich, Abdullayev Alimardon. "Colors in Descriptive Art." *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development* 2.12 (2020): 20-22.
6. Абдуллаев, Алимардон Хайдарович. "РИШТАНСКИЙ ГОНЧАР-УСТА РУСТАМ УСМОНОВ." *NovaInfo. Ru* 1.61 (2017): 452-461.
7. Kh, Abdullaev A., and I. G. Sodiqova. "THE ROLE OF RISHTON SCHOOL OF CULTURE IN THE DEVELOPMENT OF APPLIED ART." *Экономика и социум* 5-1 (84) (2021): 11-15.
8. Abdullaev, A. K. "THE BASIS IS GENERALIZED AND VERIFICATION ALGORITHMS FOR OPTIMAL CONTROL OF MOBILE INDUSTRIAL ROBOTS." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 10.12 (2022): 279-285.
9. Abdullaev, A. K. "THE APPEARANCE OF A MATHEMATICAL MODEL AND SOFTWARE DEVELOPMENT SYSTEM AS A CONTROL OBJECT OF A ROBOT." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 10.12 (2022): 286-291.
10. Abdullaev, A. K. "THE BASIS IS THE BASIC OF A MOBILE INDUSTRIAL ROBOT CHARACTERISTICS AND FORM OF SPATIAL STRUCTURE." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 10.12 (2022): 122-127.
11. Khaydarovich, Abdullaev Alimardon. "DEVELOPMENT AND FORMATION OF COLOR-IMAGE ART." *Open Access Repository* 8.11 (2022): 31-34.

12. Abdullaev, Sh O., G. N. Mamatkhujeva, and A. K. Abdullaev. "APPROACHES TO THE TREATMENT OF DIABETIC RETINOPATHY." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 10.8 (2022): 143-148.
13. Abdullaev, A. K., and G. N. Mamatkhujeva. "Therapy for neovascular age-related macular degeneration: updated review." *Texas Journal of Medical Science* 10 (2022): 19-22.
14. Sattorova, Sarvinozxon, Madaminjon Ergashev, and Alimardon Abdullayev. "'SHARQ GAVHARI-QOQON SHAHRI!' (1-QISM)." *Евразийский журнал академических исследований* 2.6 (2022): 185-187.